

Posudek bakalářské práce

Jméno autora práce:

Název bakalářské práce:

Oponentka:

(u každé položky vyjádřete odpovídající možnost písmenem x)

Obsahová hlediska práce

	1	2	3	4
Cíle práce: uvedeny jasně – nejasné, neuvedeny	x			
Soulad obsahu s názvem: ano – částečně	x			
Členění kapitol: logické členění – nevhodné strukturování	x			
Postiženy relevantní aspekty problému: jednoznačně – spíše ne		x		
Stanovené cíle: splněny – nesplněny		x		

Úroveň návrhu projektu

	1	2	3	4
Problém: jasně vymezen – nejasné vymezení	x			
Projekt: analyzován ve vztahu ke klíčovým pojmům – zabývá se jinou problematikou	x			
Metodologie práce: Vhodně zvolená – zcela nevhodně zvolená	x			
Propojení literárně přehledové části s návrhem projektu: organické, projekt logicky navazuje na 1. část – obě části jsou nesourodé	x			

Formální hlediska práce

	1	2	3	4
Jazyková a stylistická úroveň: práce je čtivá, použití jazyka přiměřené – nevyhovuje	x			
Formální úprava práce: odpovídá požadavkům – zahrnuje množství formálních chyb	x			
Grafická úprava: vyhovuje – nevyhovuje	x			
Množství využitých literárních zdrojů: dostatečné – nedostatečné		x		
Aktuálnost literárních zdrojů: vesměs z posledních let – zdroje značně zastaralé	x			
Využití cizojazyčných zdrojů: dostačující – minimální	x			
Odkazy v textu: vcelku odpovídají standardům – chybně uváděné odkazy	x			
Seznam literatury: kompletní, bez větších chyb – nekompletní, s množstvím chyb	x			

Otázky, podněty k obhajobě:

1. Jaká je odhadovaná prevalence genderové dysforie u dětí, dospívajících a dospělých? (Ideálně jsou-li známá data z různých zemí.)
2. Jaký vliv mají sociální média (a další sociální činitelé) na prožívání genderové dysforie? Je tento efekt při diagnóze zohledňován?
3. Rozhovory probíhaly od května do června 2023. Na otázky před tranzicí odpovídala respondentka retrospektivně, zatímco na ty po tranzici z aktuální perspektivy. Mohla by tato skutečnost nějak ovlivnit výsledky?
4. Na str. 16 vychází autor při diagnostických kritériích z reference American Psychiatric Association (2013). Zajímalo by mě, proč nečerpá z nejnovějších diagnostických manuálů?

Specifické připomínky (vše podstatné, co se nevešlo do výše uvedených bodů):

- Jelikož kultura může hrát v otázce genderu (ostatně stejně tak v neverbální komunikaci a vyjadřování emocí) významnou roli, postrádala jsem informace o tom, v jakých konkrétních zemích respondentka žila.
- U výsledků získaných z dotazníku (str. 50) by bylo vhodné uvádět, jakých hodnot mohou jednotlivé škály nabývat, aby si mohl čtenář udělat představu o velikosti změny.
- Vždy je potřeba vysvětlit použité zkratky (např. WPATH, str. 18).
- Správně je skór dotazníku (nikoliv skóre).

Celkové hodnocení práce (slovně, s jasným /ne/doporučením k obhajobě):

Bakalářská práce se zabývá velice aktuálním tématem genderové dysforie. Teoretická část sestává ze tří hlavních kapitol (Teorie pohlaví a genderu, Transgender, Emoční aspekty osobnosti). Z práce je zjevné, že se autor v problematice výborně orientuje. Nejdříve představuje různé přístupy k pojímání genderu a pohlaví, což je nesmírně důležité, jelikož se v současné době jedná o velice živé a diskutované téma nejen v odborných kruzích. Vzhledem k tématu bakalářské práce by ovšem jednotlivé přístupy mohly být představeny do větší hloubky (některé směry jsou pouze zmíněny), a to včetně jejich kritiky. Ačkoliv je tedy práce velice čtivá a dobře napsaná, teoretické zakotvení nepovažuji za zcela dostatečné. Poslední kapitola teoretického úvodu má spíše schématický charakter. Autor v ní představuje vybrané modely a koncepty spojené s emocemi a empatií, které ve druhé části kapitoly dává do souvislosti s genderem. Jelikož by se mělo jednat o klíčovou část teoretické části práce, bylo by vhodné doplnit konkrétní poznatky podložené studiemi (např. rozdíly mezi muži a ženami v empatii jsou shrnuty v jednom odstavci, což čtenáři neumožňuje udělat si obrázek o současném stavu poznání). Téma rozdílů mezi gendery v různých aspektech emočního prožívání, vyjadřování atd. je hojně zkoumané a existuje celá řada meta-analýz zaměřených na různé věkové skupiny. Tyto zásadní práce jsem v textu postrádala.

Empirická práce sestává z případové studie. Výzkum probíhal formou polostrukturovaného rozhovoru doplněného administrací dotazníku (v období před a po tranzici, což je nesmírně důležitý aspekt vlastní studie). Výzkum je představen přehledně. Velice oceňuji zejména výsledkovou část, která je zpracována kvalitně a strukturovaně, díky čemuž se v ní čtenář velmi snadno orientuje, a to navzdory bohatosti zjištění. Nepochopila jsem ovšem způsob značení dotazníků: „Přepis dotazníku v českém jazyce je přiložen v této práci jako **Error! Reference source not found.** a dále je také přiložen přepis dotazníku v původním jazyce **jako Error! Reference source not found.**“ (str. 35). Dále není dostatečně popsána analýza dat. Použil autor tematickou analýzu? Určitě by bylo vhodné postup popsat detailně do té míry, aby mohla být studie replikována. Diskuse je bohužel velice strohá, a výsledky tak nedostatečně zasazuje do současného stavu poznání. V závěru je uvedeno, že: „Získané poznatky přinášejí důkazy o vlivu a prevalenci genderových rolí a o tom, jak tyto role formují nejen naše chování, ale také naše prožívání a emoční fungování.“ (str. 54). Případová studie ze své podstaty nemůže přinést žádné poznatky o prevalenci.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace: výborně

V Praze dne 24. 8. 2022
Mgr. Zuzana Štěrbová, Ph.D.